

## Tyhjäks kokonaan

Siionin virsien uudistusprosessin motiivin voisi jakaa kolmeen osaan. Siionin virsiä uudistetaan, koska kokoelmaan halutaan jotakin sellaista, mitä siellä ei vielä ole. Siionin virsiä uudistetaan, koska kokoelmasta halutaan pois jotakin. Siionin virsiä uudistetaan, koska kokoelmassa on jotakin sellaista, minkä halutaan säilyvän siellä ja säilyttävän alkuperäisen voimansa myös tulevien sukupolvien käytössä.

Jokaisella uudistustyöhön pyydetyllä, kuten minullakin, on varmasti mielipiteensä kuhunkin kolmeen teemaan. Keskityn tässä tekstissä kuitenkin vain kolmanteen motiiviin. Itseäni on mietityttänyt erityisesti, millaisia sanomasisältöjä Siionin virsissä tulisi säilyttää. Tämä ei kuitenkaan riitä, sillä säilytettävien asioiden tulisi säilyttää puhutteleva voimansa myös tulevaisuudessa. Siksi tärkeäksi kysymykseksi nousee, miten säilyttämisen arvoiset asiat saataisiin säilymään elinvoimaisena. Miten virsien kielen on muututtava, jotta vuosisatoja sieluja ylentäneet ajatelmät pysyisivät sellaisina jatkossakin? Seuraavaksi esittelen yhden teeman, jonka voimallisena säilyminen on mielestäni tärkeää Siionin virsille.

Virsi 90 (*Koska valaissee kointähtönen*) kuuluu Siionin virsien keskeiseen aineistoon. Virren neljännessä säkeistössä veisataan: ”Tee minut isoovaiseksi ja tyhjäksi kokonaan”. Tässä veisaaja rukoilee tulevansa nälkäiseksi ja tyhjäksi. Tätä tyhjyyttä veisaaja ei pyydä sen itsensä takia, vaan, saadakseen armon eli täytyäkseen. Täyttymyksen vuoksi tyhjyyden pyytäminen on läsnä myös muualla Siionin virsissä. Esimerkiksi virren 179 (*On laupeus sanomaton*) ensimmäisessä säkeistössä veisataan: ”ja hetkeksi kadotessaan vie köyhyyden teitä, näin tyhjentää meitä, vaan tyhjälle, köyhälle lahjoittaen suo armonsa rikkauden”. Saman virren toinen säkeistö jatkaa samasta temasta: ”Jos hengessä köyhiksi saa myös meidät hän näin alentaa, niin kilvoituksemme ja kaipuamme tie luo armonsa istuimen vie”.

Tällaisella tyhjyyden ja täyttymyksen välinen suhteen korostamisella on ollut keskeinen sija kirkon elämässä jopa ennen Siionin virsiä. Tämän opetuksen yksi keskeisimpiä raamatullisia lähteitä on ensimmäinen autuaaksijulistus, johon viimeisimmässä virsilainauksessa viitataan: ”Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta.” (Matt. 5:3.) Toinen merkittävä lähde on tietenkin Kristuksen ristin tie. Tyhjyyden ja täyttymyksen välinen logiikka on ollut monien askeetikkojen mielessä, kun he ovat kilvoitellussaan pyrkineet luopumaan elämän ja mielen täyttävistä turhuuksista ja pikkuasioista. Sama logiikka on ollut monen kristillisen mystikon ajatuksissa, kun he ovat opettaneet, ettei minuutemme syvin perusta lepää tekojemme, sanojemme ja ajatuksiemme muodostamassa röykkiössä, vaan kaiken tuon tuolla puolella; hiljaisuudessa, joka ajatuksiemme viidakolle on tyhjyyttä, mutta jossa lepää jumalallinen täyteys.

Tyhjyyden ja täyttymyksen paradoksaalinen suhde tulee ilmi elämässä. Se kaikuu siinä ikävässä ja kaipauksessa, joka paradoksaalisesti sekä kasvaa että lähenee täyttymystään, kun ihmistä riisutaan ja tyhjennetään omastaan. Se tekee salaisesti työtään, kun voimakas uskonnollinen johtaja joutuu hairahduksensa takia pienelle paikalle ja riisutuksi hengellisestä rikkaudestaan. Vaikka se näyttäytyy elämässä, on tämä suhde paradoksaalinen. Se on hulluutta järjelle ja arkilogiikallamme. Kuitenkin useina eri aikoina, eri kulttuureissa ja uskonnoissa, on monet tiedostaneet sen kuvaavan

jotakin perimmäisyyden luonteesta.

Tyhjentyminen ja riisuutumisen salattua siunauksellisuutta sanoittavat rukoilijan kielelle useat Siionin virret. Ne sanoittanevat sitä jatkossakin, toivottavasti entisen voiman säilyttäen ja jopa kasvattaen. Uudistajille tämä on suuri haaste. Miten tehdä tälle ja tulevalle ajalle teräväksi uskonnollisen todellisuuden sisältö, joka on kaikkina aikoina hullutusta ja järjettömyyttä? Tämä järjetön haaste kutsuu myös tulevia Siionin virsiä välttämään tieteellisen ja arkisen logiikan kieltä ja pitäytymään uskonnollisen kielen paradoksein kätkeytyjen totuuksien viljelemisessä. Siksi virsien uudistuksen on oltava uskonnollisen kielen sisäistä uudistumisprosessia, eikä uskonnollisesta kielestä toisiin kielimaailmoihin siirtymistä.

Kalle Hiltunen